

טבח בן-שושן
"אסע לאמריקה"

שלום במסגרת טיול-מאורגן של יהודים מארצות-הברית: הטיול שלנו הוא בן ששה שבועות. הנסיעה על שלום היא נעימה ונוחה. אנחנו, הנוסעים, מרגישים מצויין באוניה. שמענו על זה שמתכוננים למכור את האוניה. אם שואלים אותי — אז אני מעדיף שלא ימכרו. אסור למכור לגרמנים אוניית-דגל דווקא. הרי לכל מדינה ומדינה בעולם יש יוקרה ויש כבוד.

אנשי צוות, שלום, צועקים:

30 שנים שאני כבר כאן — זה לא צחוק. אני נישאר. אין לי מקום אחר. **בעירום-שם** (28) משמן: לא רק לי כואב הלב. אנחנו לא מוכרים רק אוניה. אנחנו מוכרים פה דגל ושם. וזה הרבה מאד. עכשיו יורידו את השלטים בעברית. קשה לנו לימאים לחשוב שהגרמנים יצחקו מכתובות בעברית שישארו. **דרי חרל"פ** (30) קצין הבקדור של שלום, שלוש שנים בתפקיד: עדיין לא חשב-

שלום מאז הפלגתה הראשונה: "מכרו אותה וזה. מה יש פה עוד לדבר? אנחנו רואים כי זה הפרנסה שלנו. הבטיחו שעבירו אונייה לאוניות אחרות. ככה אמרו המנהלים. הלאי וזה יהיה ככה". **בעירום שם*** (29) ממוצא מרו-קאי, העובר שנתיים כמסגר-מכונות על שלום: "אני מהגר, עוזב את הארץ. אעבוד בחו"ל במיקצוע שלי. אם אני חושב שצריך היה למכור את האוניה? אני חושב שבכלל

קצין בירור חרל"פ
"מה אפשר לעשות?"

ם לאנשי צוות האוניה שלום יש מה לומר. הם חבוים אמנם בכסן האוניה במשך מרבית שעות היום, אך הוויכוח החרף המתנהל סביב מכירת האוניה לגרמנים נוגע בראש וראשונה להם עצמם. והם אומרים: בגדו בנו.

★ ★ ★
אנשים חשובים נוסעים חנים
חיים לוי (58), איש משק האוניה

מוכרים אותנו!

תי מה אפשר לעשות אחרי שימכרו. כאמת מה אפשר לעשות.

יש אנשי עסקים ויש דפוקים

שלום ליבוביץ (58) איש-משק ב שלום. עשר שנים על הים: באמת, מה קרה פה? אין מה להגיד. חבל על הכל. היו הרבה בעיות. היה איגוד. עשו צעקות. לא עזר שום דבר. מכרו, גמרו — ושלום עליכם. חושבים רק על דברים גדולים — לא על אנשים קטנים כמו אנחנו. **בעירום שם** (25) איש סיפון על השלום: פה יש עסק בישי. כבר מההתחלה צי"ם מתאוננת שהאוניה מפסידה. אבל זה רק לחץ מוסווה בשביל להשיג הטבות. בוכים על גרעונות, אבל זה לא הפריע להם לקחת חינם את הבן של ספיר עם אשה ושני ילדים בשתי קבינות של המחלקה ה ראשונה, שעולות הון תועפות. **ששון זערוך** (18) מכונאי: ככה זה. הם עושים ביוזם, עסקים גדולים — ואנחנו נדפקים מזה. **הרי סאלינגר** (52) נוסע על ה-

לא היה צריך לקנות אותה. אומרים שברגים קטנים כמונו לא מבינים הרבה, אבל אני בכל זאת חושב, וחשבתי כבר בהתחלה, ש אוניה אחת לא תצליח, איפה ששתי אוניות אחרות נכשלו.

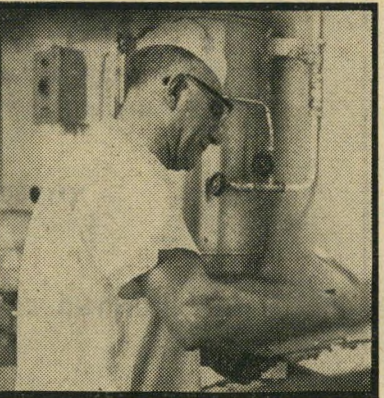
שמעון בן-שושן (22), טבח על השלום: עכשיו, כשמוכרים את האוניה אני אארוז את המזודות ואסע לאמריקה: אני נישאר פה בלי עבודה בכלל. אם לא היו מוכרים? חט וחלילה, לא הייתי נוסע. **יוסף ציטר** (50) מלצר בשלום שלוש שנים, עובד בחברת צי"ם 13 שנה: זה לא פלא, כל ההפסדים שבגללם מוכרים את האוניה. האוניה בחברה היא רקובה. באים אנשים חשובים כאלה — ונוסעים חנים. ועוד כל מיני דברים כאלה.

עכשיו יבואו הגרמנים ויסעו באניה ה זאת. אצלם ישלמו כסף בשביל כרטיסים — והאוניה תפסיק להפסיד. אחרי שימכרו אני לא עוזב את הארץ.

* כמה מהמוראיינים מסרו את שמם אך ביקשו, לא לפרסמו, בגלל חששות שונים.

נוסע סאלינגר
"אסור למכור"

איש-משק לוי
"זה הפרנסה שלנו"

מכונאי זערוך
"יש כאלה שנדפקים"

איש-משק ליבוביץ
"עשו צעקות"

היטב, לפני שתיפוד ההכרעה הסופית.

דרושה חקירה - גייד!

עבר לאינטרם של ציבור הימאים, מוזקד האינטרס של צי-הסוחר הישראלי. אי-אפשר להחזיק אוניה שתפסיד הון-תועי פות. גם הדגל של אוניית-הדגל אינו שווה הפסדים של מיליונים. על כך לא יתכן ויכוח סביר. **אך האם באמת אין פיתרון אחר מאשר מכירת האוניה?**

יש מומחים הטוענים כי שלום יכולה להיות ריחנית, אם תתאמץ צי"ם. יש הצעות מפורטות להפעלתה — בהפלגות מיוחדות בים הקאריבי בחלק מן השנה, בסיבובים סביב העולם, ובקו ישראל — שאין לדחותן כלאחר יד. **יש צורך לבדוק הצעות אלה. יש צורך לבי דוק — באופן מקצועי ואחראי, אובייקטיבי ונייטרלי — את כל המדיניות לגבי צי-הנוסעים הישראלי, ואולי לגבי צי-הסוחר כולו.** איש אינו יכול לקבוע מראש מה תעלה חקירה מקצועית כזאת, איך תכריע את גורלה של שלום. אך אסור להסכים למכירה, ללא חקירה מקצועית כזאת. כי זה לא נוגע רק לאוניית-הדגל. זה יהיה נוגע, מחר, בכל שאר האוניות ששרדו — תיאודור הרצל ומולדת, בילי ונילי. **לכן — תהא נא חקירה מיד!**

(אין בעייה לגבי 80 אנשי הסיפון והמכונות של שלום, שימצאו עבודה באוניות אחרות. לא כן מצבם של 350 אנשי המשק, שהגיעו בינתיים לדרגה גבוהה של כשרון ונסיון.) האם צריכים לרחם על הימאים? מהי זכותם להרים עתה קול, ולהציע הצעות של יעול, אם לא עשו זאת עד כה, לפני שבא המשבר? **שאלה זו נשמעת בחוגים רישמיים. אין היא צודקת.** איגוד הימאים לא התחיל החודש בהצעותיו ליעול, לחסכון. הוא הגורם הפעיל ביותר בשטח זה, מזה זמן רב. הוא שהיה התובע, הממריץ. ואילו הנהלת צי"ם היתה המגיבה, ללא התלהבות. הימאים יזמו את הקמתה של ועדת-תקן לכל אוניות צי"ם. במגמה ברורה להביא ליצמצום התקן ולחסכון. זה היה לפני חודשים רבים. הימאים הציעו ועדה לראציונליזציה ולאוטומציה של האוניות, ואף מינו ארבעה נציגים לחקירה זו. עד היום לא טרחה צי"ם להפעילה. הימאים הציעו בעצמם לצמצם את הצחת של מולדת, בעונת השפל, בשליש. הימאים הציעו שינויים טכניים בחדריה-מכונות של אוניות-המשא, המאפשרים את צימצום היתר במחצית. החבר"ה היא שהגיבה באיטיות בולסת, ועזרו חודשים עד שהוזמנו המיתקנים הדרושים לכך. **על כן באים הימאים לוויכוח זה כשידיהם נקיות. יש להם כל הזכות להרים את קולם, לתבוע כי הצעותיהם תישמענה ותיבדקנה**

את יכולתה לשנות במהרה את המאזן המחרד של צי"ם. **אין אפשר לעשות זאת בדרך מהירה וחתית כה יותר, מאשר עליידי שלום האוניה "שלום", שכבר הפסידה בשלוש שנות פעולתה 30 מילי-יון לירות, כמעט מחצית מחירה?** כל דרך אחרת — אם ישנה — תהיה ארוכה יותר, פחות בטוחה, פחות דרמאטית. ובדיוק כאשר נתגבשה החלטה זו, בא הסיתוי הגדול: חברה גרמנית חשובה איבדה אוניה בשם האנטיאסיק. החברה היתה זקוקה באופן דחוף לאוניה אחרת, שתמלא את מקומה באותו קו, ותשא אותו שם. האוניה שלום — אוניה מודרנית, מצויינת — התאימה בדיוק. לכן מוכנה החברה הגרמנית לקנות את האוניה במחיר מצויין. אף שמחירה הריאלי בשוק הוא כ-12 מיליון דולאר, מוכנה החברה הגרמנית לשלם 15.2 מיליון. **וזוהי הזרמנות בלתי-חוזרת, ממש אוקאסיון.**

די הימאים - נקיות

אפשר להבין את מנהלי צי"ם החדשים, הקופצים עליה, כי במכה אחת יפסדו מן הצרה העיקרית שלהם, יכניסו סכום גדול לקופת החברה, וישפרו את מצב המאזן. טוב ויפה. מי יפסיד? **הצי הישראלי, שיואבד את אונייתו הכוללת ביותר, וציבור הימאים, שיתחכב באכטלה גוברת.**